

SDN Farsta ärende 2 möte 16 dec, från pensionärsrådet 7 dec.**Nämndens verksamhet**

Pensionärsrådet instämmer helt i att Farsta stadsdelsområde är möjligheternas ytterstad. Många bor större delen av sitt liv i området. Vi har en vacker natur. Vi vill bevara och utveckla sjöarna. Vi har ett aktivt förenings- och kulturliv. Området växer med nya bostäder och arbetsplatser. Det är mycket bra men rådet vill understryka vikten av att detta sker i nära samverkan med invånarna och andra intresserade. Då arbetas de bästa möjliga lösningarna fram. Då kan de genomföras snabbare.

Rådet önskar att nämnden gör en genomgång av vilka lokaler som förenings- och kulturlivet i området behöver för sin verksamhet. Många föreningar har svårigheter genomföra sin verksamhet då de har svårt hitta lokaler till priser de kan betala. Dessa lokaler ska ställas till förenings- och kulturlivets förfogande utan särskild avgift. Vi har, genom staden, många lokaler i området bl a bör skolbyggnaderna kunna användas. Jämför det system som idrottsföreningar har i stadens gymnastiklokaler och andra idrottslokaler.

Ett Stockholm som håller samman

Rådet har noterat att rapporten ”Skillnadernas Stockholm” huvudsakligen uppehåller sig vid möjligheter och problem för unga invånare. En slutsats i rapporten är att problemen löses om alla har högre utbildning. Rådet instämmer inte i denna slutsats.

Rådet är mycket besvikna över att rapporten inte alls belyser villkoren för 157 000 invånare i staden, vi som är över 65 år! Många lever t ex under fattigdomsgränsen. Rådet kräver att rapporten kompletteras.

Rådet konstaterar att nämnden anser att det är viktigt med ett brett utbud av förebyggande insatser och aktiviteter för att bidra till att främja de äldres psykiska och fysiska hälsa. PRO och SPF fortsätter gärna dialogen kring detta och är beredda att medverka i insatser och aktiviteter. PRO har på kongressen i juni 2015 antagit en motion för kraftfull satsning på folkhälsa.

Rådet föreslår nämnden att göra en analys av invånarnas tillgång till vård- och omsorg. I KF budgeten har markerats att samarbetet med Stockholms läns landsting ska stärkas. Rådet tycker att det då ska prövas om landstinget kan lokalisera en närakut till Farsta. En fastighet inom Farsta centrum bör användas som Farstas hus för hälsa, där bör närakuten lokaliseras. Alla invånare, inte minst vi äldre, har en fördel av att så mycket som möjligt av vårdbehovet kan tillgodoses snabbt och kompetent i närområdet.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm.

Rådet anser att budget ska hållas. Det förutsätter dock att budgeten är rätt från början. De senaste åren har de flesta SDN haft betydande underskott i äldreomsorgen. Detta torde bero på fel i fördelningsnycklarna eller i prognoserna för vård- o omsorgsboende.

Rådet kontaktas av många äldre som redan under 2015 tyckte att biståndsbedömningarna är för hårda, det är för svårt att få hemtjänst respektive vård- och omsorgsboende. Det finns inget utrymme för skärpningar av dessa.

Rådet vet att det finns utredningar som har i uppdrag att titta på hur utbudet inom äldreomsorgen ska se ut i framtiden. Rådet förutsätter att dessa utredningar arbetar i nära samverkan med pensionärsråden samt medarbetare inom äldreomsorgen.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Pensionärsrådet har länge varit en kanal för äldre invånare, för att utveckla äldres livskvalité i SDN-området. Vi tänker fortsätta med detta. Bra om flera aktörer intresserar sig, kommer med konstruktiva förslag och tar ansvar för området.

Rådet anser att det avgörande är dialog med de berörda innan beslut fattas, tydlig information när beslut fattats samt om hur dessa kan överklagas. Om invånaren vill ska den även i fortsättningen få hjälp av förvaltningen med att överklaga, så att ärendet kan prövas av en instans till.

Rådet vill ha information i tertialrapporterna om hur många beslut som fattats inom äldreomsorgen efter ansökan om hemtjänst eller boende, hur många som avslagits, hur många som överklagats samt resultatet av detta.

Rådet vill även att staden vidtar åtgärder så att inte äldre utan dator/platta/smart telefon ställs utanför stadens kommunikation. Rådet deltar gärna i det fortsatta arbetet med detta.

Farsta stadsdelsområde

Befolkning

Rådet noterar uppgiften att området har stadens högsta andel invånare som är över 80 år! 5,8 % jämfört med snittet 4,0 %. Minst hälften av de över 80 år kräver betydande insatser inom äldreomsorgen. Det är bra att området är attraktivt för äldre men det kräver resurser i budgeten. Rådet kräver att nämnden fortsättningsvis redovisar planen för äldreboendebehovet varje år, för varje SDN. Detta är särskilt viktigt nu då två stora enheter för vård- o omsorgsboende förändras, Farsta avvecklat, Edö omstruktureras. Rådet vill att SDN räknar in Stiftelsen Stora Sköndal i bedömningen av utbudet av äldreomsorg i området. Farsta SDN med 55 000 invånare skulle vara på plats 41 bland landets 296 kommuner om vi var en egen kommun. Rådet anser att det ger dåliga beslutsunderlag om flera SDN redovisas i klump som t ex skett i denna fråga. Rådet konstaterar att KF i budgeten för 2016 har beslutat att alla äldre över 85 år har rätt till ett tryggt boende. Ingen äldre med stora omsorgsbehov eller som lider av oro och isolering ska behöva bo kvar i en otrygg miljö mot sin vilja. Ensamhet och ålder väger tyngre i de nya riktlinjerna. Detta ökar kraven på äldreboendeplanering för varje nämndområde.

Rådet har noterat uppgiften att ohälsotalet är högre än stadens snitt i de flesta stadsdelarna i området. Farsta SDN brukar ligga bland de sämsta stadsdelsområdena/kommunerna inom länet. Landstinget har i oktober presenterat "Folkhälsorapporten 2015". Rådet anser att det är mycket viktigt att starta ett gemensamt, målinriktat arbete kring dessa frågor under 2016 för att förbättra invånarnas hälsa. Föreningarna, vårdcentralerna m fl resurser inom området bör medverka.

KFs inriktningsmål

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Rådet konstaterar att frågorna är aktuella både för att fastställa behoven samt genom de utredningar som pågår för att utveckla äldreomsorgen i staden. Rådet ser fram emot fortsatta dialoger kring detta innan förslagen läggs fram. Rådet är bekymrad över de mycket korta

boendetiderna för många av de som flyttar till vård- o omsorgsboende. Vi anser att det är inhumant att invånare ska flytta för några månader i slutskedet av livet. Vi vill att äldre flyttar i tid, när de har behov av annat boende och sedan bor kvar i **samma** boende till livets slut.

Rådet är inte nöjda med den långdragna och för boende och medarbetare besvärliga processen kring förändringarna av Edö äldreboende. Rådet uppmanar nämnden att analysera detta och ta fram en utvecklad plan för kommande förändringar.

Rådet uppmanar även nämnden att i kontakt med fastighetsägare i området medverka till att äldre i fastigheter utan hiss får möjligheter att flytta till bostad närmare marken, om de så önskar.

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Rådet anser att det är bra med den verksamhet för äldre som finns bl a på Tuben. Vi vill att den utvärderas i juni 2016 inför hösten, bl a bör rådet kunna medverka med dialog med medlemmarna i PRO och SPF.

Rådet anser att sommaraktiviteterna på Farsta gård är mycket viktiga och bör nå flera som annars blir ensamma i staden under sommaren. Rådet rekommenderar att fler ska få möjlighet delta i utflykterna, många har fått avstå då bussarna varit fulla.

Rådet påminner med kraft nämnden om tidigare krav på kontakter med Idrottsnämnden så att invånare som är intresserade av boule, eller mattcurling, kan utöva detta även under kalla årstider, förslagsvis i Farsta sim- och idrottshall.

Rådet påminner återigen nämnden om förslag att slopa parkeringsavgiften vid idrottshallen. Många äldre invånare har protesterat mot denna då den medför att de avstår från besök i hallen, IP, Farsta gård, promenad längs Magelungen – det blir för dyrt.

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Rådet delar inställningen att äldre ska få möjligheter bo på det sätt som upplevs som tryggast och som bäst passar ens behov. Den som vill bo i eget hem ska kunna göra detta. Det ställer krav på en väl fungerande hemtjänst med god personalkontinuitet och god utbildning. Det ställer krav på samverkan mellan invånaren, hemtjänsten och primärvården. De som vill byta boende ska få möjligheter till det.

Rådet föreslår att nämnden utvecklar den kommunala hemtjänsten så att den blir det bästa alternativet i området. Varje invånare ska få välja, enligt nuvarande inriktning på politiken, men vi har svårt att se nyttan av att välja mellan drygt 100 utförare. Ur ekonomiska, kvalitets och miljömässiga synpunkter kan detta inte vara en optimal lösning! Innan rådet tar slutlig ställning avvaktar vi pågående utredning.

Rådet anser att de föreslagna målen för nöjda omsorgstagare för hemtjänst; vård- omsorgsboende; måltid; påverkan hemtjänst; trygghet är alldeles för låga – bör ökas med 10 % vardera!

Rådet vill påminna nämnden om tidigare dialoger om snöröjningen så att även äldre invånare kan röra sig ute när snön har kommit. Broddar som somliga får som försöksverksamhet kommer nog att bli bra men alla ska ha möjligheter att röra sig ute!

Brukare i Farsta får personcentrerad vård och omsorg

Rådet ser det som självklart att fokusera på varje invånares resurser samt vilka behov av stöd, service och omsorg som invånaren behöver.

Rådet anser att det är bra om nämnden bedriver verksamheter för äldre invånare, se även ovan under punkt 1.5. PRO, SPF, kyrkan m fl har också aktiviteter för äldre. Viktigt att vi tillsammans når så många som möjligt, därför krävs samverkan. Vi är dock lite frågande kring uttrycket ” Farstas seniorer har möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid”. Detta då äldre invånare har svårt se skillnaden mellan fri tid och fritid.

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Rådet delar nämndens uppfattning att äldreomsorgens kvalitet är mycket beroende av medarbetarnas kvalitet, arbetsmiljö, arbetsvillkor och goda arbetsinsatser. Vi måste värna om detta. Rådet förstår inte hur det kan uppstå en överkapacitet om 40 medarbetare p g a Edö:s omstrukturering. Invånare med omsorgsbehov behöver bra medarbetare. Tillfälliga lösningar måste genomföras. Kanske hyra lokaler på Stora Sköndal, tomma vårdplatser inom SLL? Rådet vill ha en redovisning av detta snarast. Vi vill även veta vad mellanboende är samt fortlöpande få redovisning av läget i omstruktureringen av Edö.

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Rådet är en del av det demokratiska arbetet inom Farsta SDN, se även ovan.

Rådet anser att även under detta avsnitt är målen i indikatorerna 10 % för låga!

Anhöriga till långvarigt sjuka, äldre eller personer med funktionsnedsättning får adekvat och kompetent stöd

Rådet har inget att invända mot att anhöriga får kompetent stöd, vid behov. Rådet ser dock anhöriga som komplement till det arbete äldreomsorgens medarbetare utför. För den äldre invånaren som behöver stadens stöd ska medarbetare med utbildning för uppgiften genomföra det. Då ökar livskvalitén. För den anhörige blir det lättare att veta att medarbetare med adekvat utbildning genomför vård och omsorg. För den anhöriga, som ofta är en äldre kvinna, räcker det att vara ett komplement, ett extra stöd.

Personer som beviljas insatser från nämnden har möjlighet att påverka hur insatserna utformas och genomförs

Rådet anser att det är mycket viktigt för invånare med stöd- och omsorgsinsatser att de upplever dessa som tillgängliga, trygga och individanpassade samt att det finns genomförandeplaner. Rådet kommer under 2016 att arbeta så att vi samlar in underlag om detta samt andra kvalitetsmått i av staden finansierad äldreomsorg inom nämndens område. Detta kommer sedan att vara underlag för råd till nämnden om förbättringar i verksamheten.

Uppföljning av ekonomin

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Rådet pekar på resonemanget ovan om för låga äldreomsorgsbudgetar under en följd av år. För 2015 är prognosen för äldreomsorgen, enligt utsänd vp, ett underskott på drygt 21 mkr jämfört med budgeten. Budgeten för 2016 är 11,5 mkr lägre än prognosen för 2015. Det står i texten att budgeten ökar med 30,1 mkr men i tabellen redovisas 8 mkr! Vi kan inte se hur mycket kostnadsökningarna bedöms bli för 2016 – kompenseras de i budgeten?

Det redovisas inget skäl för att behoven av äldreomsorg skulle minska, dessutom kommer förändringarna av Edö äldreboende att medföra betydande omställningskostnader.

Rådets råd är att nämnden ska begära ett tilläggsanslag/omstruktureringsbidrag för äldreomsorgen på minst 20 mkr.